

економіки перед вітчизняними виробниками постала проблема випуску продукції, яка не поступається закордонним аналогам за якістю і має більш низьку ціну. Для вирішення проблеми підвищення якості продукції багато вітчизняних підприємств прийняли рішення про впровадження системи управління якістю (СУЯ), в основу якої покладено процеси, регламентовані останньою версією стандартів серії ISO 9000 [2].

Фактор якості повинен враховуватися при прийнятті рішень з питань розвитку країни, передбачати організацію широкої підготовки керівників і фахівців різного рівня в області якості, визначати політику зі створення для підприємств організаційно-технічних умов, які сприяють вирішенню проблем якості. Якість пронизує всі сфери матеріального виробництва і суспільних відносин. Досвід країн з успішно розвинутою ринковою економікою показує, що саме якість - той головний інструмент, який дозволяє: оптимально витратити всі види ресурсів; дотримуватися усіх пред'явлених до продукції вимог; втілювати в продукції очікування споживачів, тощо. Управління якістю продукції має здійснюватися системно, тобто на підприємстві повинна функціонувати система управління якістю продукції, що представляє собою організаційну структуру, розподіляє відповідальність, процедури і ресурси, необхідні для управління якістю .

1. Кузнєцов, Л. А. Управління якістю в XXI столітті / Л. А. Кузнєцов // *Методи менеджменту якості*. - 2013. - № 9. - С. 36-42.

2. Тавер, Е. І. Якість як об'єкт управління / Є. І. Тавер // *Методи менеджменту якості*. - 2012. - № 11. - С. 22-27.

ЙМОВІРНІСТЬ ВІДХИЛЕННЯ ВІД НОРМИ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА

Карасенко Ю.В.

Науковий керівник – Рогозін А.С., канд. техн. наук, доцент

В якості показників об'ємів завдань в плані забезпечення нормованих умов праці на підприємствах з шкідливими умовами праці доцільно використовувати ймовірності певної кількості відхилень від норми виробничого середовища. Для підвищення ефективності захисту працюючих від шкідливих виробничих факторів, також необхідно спиратися на ймовірності порушення нормальних умов праці.

В якості показників безпеки працівників доцільно використовувати ймовірності знаходження робочих місць підприємства у стані певної кількості відхилень виробничого середовища від норми.

Порушення нормальних умов праці на території підприємства можна розглядати як дискретний випадковий процес, з постійною інтенсивністю виникнення відхилень тобто розглядати як марківський ланцюг. Випадковий процес виникнення відхилень в цьому випадку характеризується послідовністю станів.

В силу постійності інтенсивності переходів системи із стану в стан процес є однорідним.

Потік відхилень характеризується:

1) ординарність відхилень. Математично це властивість записується так: $P_{>1}(\Delta t) = 0(\Delta t)$, тобто ймовірність того, що за час Δt відбудеться більш одного відхилення, є нескінченно мала величина вищого порядку малості відносно Δt і нею можна знехтувати;

2) відсутність післядії. Кількість виникнення відхилень в даному проміжку часу не залежить від того, скільки відхилень відбулось в попередні проміжки часу;

3) стаціонарність потоку. Ймовірнісні характеристики процесу виникнення відхилень не залежать від часу. З властивостей потоку виводиться розподіл ймовірностей тої чи іншої кількості відхилень за будь-який проміжок часу t .

Визначені таким чином ймовірності доцільно використовувати при ухваленні рішень щодо встановлення та оцінки ефективності систем автоматичного контролю шкідливих виробничих факторів відносно великих підприємств.

ЗАДЕКЛАРОВАНА ПРАЦЯ – ОСНОВА СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ НА ВИРОБНИЦТВІ

Коцюбайло Ю.І.

Науковий керівник – Данова К.В., кандидат техн. наук, доцент

Боротьба із незадекларованою працею є одним із пріоритетних напрямів державної політики у країнах Європейського союзу. Спільнота ЄС приділяє значну увагу формуванню інноваційних підходів до переведення праці, що здійснюється без оформлення трудових відносин, у офіційну зайнятість. Це дає не лише суттєвий економічний ефект у масштабах кожної країни, але й дозволяє вирішувати низку питань стосовно соціального захисту працівників, особливо – у разі виникнення з незалежних від них обставин професійного захворювання чи нещасного випадку.

Вітчизняне законодавство з питань охорони праці ґрунтується на Законі України «Про охорону праці», у якому у статті 1 надано наступне визначення поняттю «працівник»: «працівник - особа, яка працює